

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Andreæ Vallensis Vvlgo Del Vavlx Andanensis, I. V. D. Et
In Alma Academia Lovaniensi SS. Canonum Professoris
Ordinarii, Paratitla Ivris Canonici Sive Decretalivm D.
Gregorii Papæ IX. Svmmaria Ac ...**

Delvaux, André

Coloniæ Agrippinæ, 1686

Tit. 21. De secundis nuptiis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62177)

donationis propter nuptias facta fuerint, censentur tacite revocari, *c. fin. h. r.* Nam licet ejusmodi donationes extra causas dotis & donationis propter nuptias, quibus alter conjugum locupletior, & pauperior alter efficitur, utroque jure prohibita sint, *l. i. D. De donat. inter vir. & uxorem & d. c. fin. in princ.* tamen si non fuerint expresse vel tacite, veluti divortio revocatae, morte donantis confirmantur, *l. Sed interim i. i. D. eod. & d. c. fin.* Ad sponfos hanc prohibitio non pertinet, *l. Si sponfus l. Inter eos l. 7. D. eod.* nec ad eas donationes, quibus alter non sit pauperior, alter ditior, *l. Si fructus Cod. eod. d. c. fin.* nec rursus ad eas, quae conferuntur in tempus mortis vel divortii, *d. l. Sed interim & fin.* quia, ut dicitur in *l. 10 D. eod.* in illud tempus excurrunt, quo amplius non fuit vir & uxor: Et propterea cessat ratio prohibitionis, morteque confirmantur, si in vivis revocatae non fuerint, *l. Cum hic status §. 2. D. eod.*

Quemadmodum autem divortio, ita & morte alterutrius soluto matrimonio dos & donatio propter nuptias restitui debent aut superstiti aut defuncti haeredibus, nisi similiter vel pacto conjugum vel statuto vel consuetudine provinciae aliud obrinuerit, *d. c. fin. vers. sand.*

Ceterum si vir, agens pro dote, vergat ad inopiam, non ideo excluditur omnino, verum assignabitur ei dos sub cautione, secundum facultates ejus praestanda, quod soluto matrimonio dotem restitueret: Nam aequum est, ut cui uxor credit corpus suum, eidem magis credat dotem, *c. Per vestras 7. h. r.* Sin autem ne sic quidem sufficienter sit provisum consumptioni dotis, ea deponeretur apud mercatorem, ut de parte honesti lucri inde provenientis onera matrimonii viri sustineat, *d. c. Per vestras.*

TITULUS XXI.

De secundis nuptiis.

1. *Secunda nuptia qua dicantur.*
2. *Intra annum luctus nubens iure Canonico non est infamis.*
3. *Differentia inter primas & secundas nuptias.*

Denique divortio facto solent conjuges saepius ad secundas nuptias transire, de quibus propterea ultimo loco restat agendum: Vocaa-

tur autem hic secundae nuptiae non esse tantum, quae primas proxime sequuntur, sed tertiae, quarta, ac deinceps quotiescumque iterantur: Quae altero conjugum mortuo, aut propter aliquod impedimentum dirimens matrimonio declarato nullo, permittuntur superstiti: Ad vitandum periculum fornicationis, *can. Quomodo, cum similibus xxxi. q. 1. c. penult. & ult. h. r.*

1. Nec obstat canon *Hac ratione ibid.* in quo Joann. Chrysost. secundas nuptias vocat honestam fornicationem: Quia canon ille non est Chrysostomi, sed auctoris alicujus incerti & operis imperfecti in Matth. quod falsò Chrysostomo adscribitur. Vide editionem Gregorianam *d. can. Hac ratione.*

2. Tamen verò jure civili notetur infamia mulier, intra annum luctus, id est, intra annum à morte mariti nubens alteri, *l. 1. & 2. Cod. h. r. & l. Liberorum D. De his qui not. infamii: tamca* Jure Pont. quamvis magis probentur primae nuptiae, quam secundae, *can. Nuptiarum xxvii. q. 1. d. can. Quomodo & similibus*, non damnatur secundae nuptiae, nec ullam infamiam aut aliam poenam, à Jure Civili statutam, incurrit mulier nubens intra tempus luctus, auctoritate Apostoli, qui indistinctè loquitur, *1. Corinth. 7. & ad Rom. 7. Mulier vivo mortuo soluta est à leg. viri sui, in Domino nubat, cui voluerit: Non ad-jiciens, ut demum post annum luctus nubat, c. penult. & ult. h. r.*

3. Differunt tamen primae & secundae nuptiae; Primò, quòd secundae nuptiae non benedicantur à Parocho vel Sacerdote, *cap. 1. & c. 3. h. r.* quia cum alter contrahentium saltem in primis nuptiis fuerit semel benedictus, eaque benedictio semper duret, non est iteranda, nisi consuetudine introductum fuerit contrarium, Navar. in *Manuali cap. 22 n. 83* aut sint secundae ex parte viri tantum, ut si viduus ducat virginem, tunc benedicti posse tradit Arn. in *V. Matrimonium n. 71.*

Secundò, prohibetur etiam presbyter secundis nuptiis interesse, *can. De his xxxi. q. 1.*

Tertiò, relicta pro pauperibus mulieribus dotandis & maritandis nequeunt distribui in dotem viduarum nubere volentium, quantumcumque pauperes sint, quia appellatio matrimonii ad primas nuptias refertur, *l. Boves 89. §. 1. D. De verb. signif.*

Quar-

Quarto, favorabiliores sunt primæ in capiendis legatis, quam secundæ. Nam legatum sub conditione, *Si non nupserit*, virgini, quæ nondum experta est virum, relictum, etiam si nupserit, ei, non obstante conditione, debetur sicut in vidua, *l. Cum tale legatum §. 5. D. de con. dit. & demonstrat.*

Quinto, mulier, quæ iterum nupserit, nequit ob ingratitude[m] revocare donationes liberis prioris matrimonii factas: Exceptis tribus casibus, enumeratis in Novella 22. *De nuptiis cap. 35.* At vero vidua unius matrimonii potest, *l. His solis 7. Cod. de re. voc. donat.*

PARATITLA

S I V E

S V M M A R I A

E T

METHODICA EXPLICATIO

LIBRI QUINTI

DECRETALIVM.

TITULUS I.

De Accusationibus, Inquisitionibus, & Denuntiationibus.

§. I.

De Accusationibus.

1. Accusatio quid sit.
2. Libellus accusatorius qua continere debeat.
3. Hora & dies commissi criminis an necessario exprimendus.
4. Inscriptio seu pœna talionis hodie ab usu recessit.

Ius Pontificium, sive scriptum sive non scriptum, versatur vel circa personas Ecclesiasticas, vel circa res, vel circa judicia, eaque cum civilia, tum criminalia. Cum itaque libro primo actum fue-

rit de iure personarum; secundo de universa iudicii ordinis ratione; tertio & quarto de materia ipsa seu rebus Clericorum & Laicorum, quæ in iudicium Ecclesiasticum civile deducuntur: Sequitur ut hoc quinto libro tractemus de iis rebus, quæ in iudicium Ecclesiasticum criminale veniunt; doceamusque primo, quo pacto actiones seu iudicia criminalia instituantur; tum de delictis ipsis, quæ in foro Ecclesiastico proponuntur; ac demum de pœnis, quibus rei à Iudice Ecclesiastico afficiendi sunt.

Judicia criminalia tribus potissimum modis instituuntur, nempe per Accusationem, Inquisitionem, Denuntiationem; *c. Licet Heli 31. in princ. inf. de Simonia.*

1. Accusatio, secundum Hostiens in *Summa hoc. tit.* est criminis alicujus apud Iudicem competentem, vindictæ publicæ causa, inscriptione interveniente, legitimè facta delatio. Colligitur hæc descriptio ex *l. fin. Cod. de accusation. & communiter receptam esse tradit Jul. Cla-*
rus